

MS – 100

- 35 -

IV Semester B.Com. Examination, May/June 2014

(2012-13 & Onwards)

(Freshers + Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT – IV

Bhaimiparinaya Nataka Sangraha (Acts V – IX) and Kamandaka Nitisara

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Sanskrit, Kannada or English.

I. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** questions.

1) भैमीपरिणयनाटकस्य पञ्चमाङ्कमधिकृत्य सविमर्शं प्रबन्धं लिखत ।

ಭೈಮೀಪರಿಣಯ ನಾಟಕದ ಐದನೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write a critical appreciation on the fifth act of the drama Bhaimiparinayam.

2) दमयन्त्याः पात्रचित्रणं कुरुत ।

ದಮಯಂತಿಯ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಿ.

Sketch the character of Damayanthi.

3) 'बाहुकोद्वेगम्' अधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

'ಬಾಹುಕೋದ್ವೇಗ' ವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on 'Bāhukodvegam'.

II. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(4x6=24)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** stanzas.

1) युधैरन्यदुरासदो नल इति ख्यातिस्तथैवैधताम्

ಅಕ್ಷೇವ ವಿಜಿತ್ಯ ತಂ ಸದಯಿತಂ, ಪ್ರಚ್ಯಾವ್ಯ ರಾಜ್ಯಾತ್ವಸ್ವಕಾತ್ ।

निस्त्वौ तौ विघटय्य, भर्तृविरहादेकाकिनीं तां प्रियां

ತೈಸ್ತೈಶ್ಚಾಡುಶತೈಃ ಪ್ರಲೋಭ್ಯ, ವಶಯನ್ ಭೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ, ಮೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿಕಿಮ್ ?

P.T.O.

2) उदयति यदि भानुः पश्चिमे दिग्दिभागे
 प्रचलति यदि मेरुः, शीततां यदि वह्निः ।
 विकसति यदि पद्मं पर्वताग्रे शिलायाम्
 न भवति पुतरुक्तं भाषितं सज्जनानाम् ॥

3) खिन्नाऽसि देवि वनवर्त्मनि सञ्चरन्ती
 कन्दाऽऽदिना कदशनेन कदर्थितासि ।
 शीताऽऽतपादिजनितानि बहूनि धोर-
 कृच्छ्राणि, भामिनि बलाद् अनुभवितासि ॥

4) त्वमेकवासाः अहमेकवासाः
 शीता निवासाः कठिनाः प्रवासाः ।
 लोके प्रहासाय ममेतिहासा
 देहे जिहासाऽद्य - शुभाऽऽवहा सा ॥

5) दर्यां झर्यां दुर्गमे दुर्गमध्ये
 मार्गे मार्गे मार्गणं मे वृथाऽभूत् ।
 कष्टं कष्टं कर्णधारेण शून्या
 मध्ये सिन्धोर्नौरिवाऽऽसं विसृष्टा ॥

6) कार्यस्य चिन्ता करणस्य चिन्ता
 कामस्य चिन्ता कलहस्य चिन्ता ।
 धनस्य चिन्ता निधनस्य चिन्ता
 चिन्ताविहिनो न हि कश्चिदस्ति ॥

III. कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत ।

(1×10=10)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **English**.

1) राजा - तर्हि चिकित्सयताम् महाभिषग्भिः ।

पुष्करः - चिकित्सयमानो वर्ते । तदितः परं मे सर्वमनुकूलमेव भविष्यतीति मन्ये ।

राजा - तथास्तु ।

पुष्करः (स्वर्णभस्त्रिकातः शारानादाय) - देव परिगृह्यन्तामिमे चत्वारशशाराः ।

राजा (दृष्ट्वा) - रमणीयतराः बहुमूल्याश्च त एते ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

2) देवी - कदायिदार्यपुत्रः कस्माच्चिन्निर्वेदात् परित्यजेन्मामिति ।

राजा - प्रिये । तर्हि इदं शरीरमपि परित्यजेयमेव । किमनेन प्रयोजनं स्यात् ?

देवी (सविस्रम्भं सपरितोषं साञ्जलिबन्धञ्च) - नाथ क्षम्यतामयं अतिक्रामशङ्की मनः ।

IV. त्रीणि वाक्यानि ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** sentences.

1) पतिव्रतानां प्रकृतीः कथञ्चिन्न विचाल्यते ।

2) अनर्थकारि द्यूतं खल्वेतत् ।*

3) कश पतिदेवतां प्रधर्षितुं शक्नुयात् ।

4) अत्युत्कटैः पुण्यपापैरिहैव फलमश्नुते ।

5) देवो न जानाति कुतो मनुष्यः ।

6) षट्कर्णो भिद्यते मन्त्रः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) विष्कम्भकः ।
- 2) दुर्गसेन प्रसङ्गः ।
- 3) प्रज्ञाशेखरः ।
- 4) वामदेवः ।

VI. महीपतेः राजपरिवारस्य च गुणलक्षणानि कानि ? विशदयत ।

(1×12=12)

ಮಹೀಪತಿಯ ಮತ್ತು ರಾಜಪರಿವಾರದವರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು ? ವಿವರಿಸಿ.

What are the qualities of a king and his courtiers ? Explain.

अथवा / ಅಥವಾ/OR

मनुस्मृतिं परिचाययत ।

ಮನುಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ.

Write about Manusmriti.

VII. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Short notes on **any two** of the following.

- 1) कामन्दकः ।
- 2) नारदस्मृतिः ।
- 3) पराशरस्मृतिः ।
- 4) सप्त राज्याङ्गानि ।